

6358.

1360 oktober 21.

Danzig.

Rådet i Danzig skriver till rådet i Rostock. Brevförelaren Everhard Styr, borgare i Danzig, har meddelat att hans bror Johan Styr dött i Skåne. Dennes skepp med något dennes gods ombord har, såvitt man vet, seglats till Rostock. Då Everhard och Johan var köttsliga bröder och Everhard är närmaste arvinge till kvarlåtenskapen efter sin bror Johan, ber rådet i Danzig rådet i Rostock att hjälpa honom att få ut denna från dem som nu olagligt innehar den.

Utfärdarna beseglar genom att trycka sin stads sigill på baksidan.

Orig. på perg., Stadtarchiv Rostock.

Tryckt: Mekl. UB nr 8797; Dipl. Dan. III: 5, nr 375. — Regesten här efter Dipl. Dan.

Regest: Hans. UB III, nr 535; Preuss. UB V: 2, nr 916.

Översättning: (till modern danska) Danmarks Riges Breve III: 5, nr 375.

6359.

1360 oktober 22.

Avignon.

Påve Innocentius VI bifaller supplik från augustineremiternas generalprior att orden måtte få upprätta två kloster i vart och ett av länderna Skottland, Sverige, Danmark och Norge, eftersom den bara har ett kloster i dessa länder, och att den skall få ha kyrkor eller bönehus, kyrkogårdar med klocktorn och kyrkklockor, samt få fira gudstjänst och uppföra andra nödvändiga byggnader i enlighet med ordens sedvänja.

Reg. Suppl. 33, fol. 323 v — 324 r, Vatikanarkivet.

Tryckt: (i utdrag) APD nr 525.

Regest: Dipl. Dan. III: 5, nr 376.

Se KL VIII: *Klosterväsen*, sp. 572.

Rättelser till APD nr 525: s. 225 textrad 2 quam pluribus läs quampluribus; rad 4 Svecie läs Swecie; Norvegie läs Norveye.

6360.

1360 oktober 27.

Linköping.

Nils Magnusson av Vinäs (i V. Eds socken) upprättar sitt testamente. Till franciskanerna i Linköping, hos vilka han väljer sin gravplats, skänker han sin häst och sina vapen, d.v.s. ett bröstharnesk, en vapenrock, en krage och en hjälm; till varje prästvigd broder där 1 mark; till sin biktfader, broder Henrik, sitt restäcke; till domkyrkan hälften av sina gods i Slycke (i Rappestads socken); till Vreta och Askeby nunnekloster 4 tön säd vardera; till Karl Birgersson sina två bästa stora horn; till Nils i Stång ett horn; till Eds kyrka Krokstads äng som avkastar 12 öre, varav hälften skall gå till kyrkan och hälften till prästbordet; till var och en av kyrkorna Gärdserum, Hannäs, Yxnerum och Ukna samt var och en av deras kyrkoherdar 1 mark; till S:t Andreas gille 1 attung jord i Glånås i Svanshals socken; till jungfru Märta sin bästa guldring; till sin tjänare Anund hälften av sina gods i Slycke (i Rappestads socken), sin minsta ring och ett par oxar; till sin tjänare Skytte en häst och en summa pengar som han är skyldig honom; till sin tjänare Johan Karlsson sina gods i Hundkärr (i Nykils socken); till sina tjänare Påvel och Lars 1 mark penningar vardera; till Olov Späding och Katarina vardera 1 ko; till tjänarinnan Ingrid i Hasselby (i Lofta socken) en guldring; till tjänarinnan Ragnhild i Linköping 2 kor; till sin tjänare Jösse Skytte en brynja; till S:t Lars kyrka i Linköping 1 mark; till sin tjänare Magnus Johansson 1 röd fåle; till sin tjänare Matts Skräddare en brun fåle.

Till testamentsexekutorer utser han skäliga män, herr Ulf Håkansson, sin frände Karl Birgersson och Nils (Staffansson) i Stång.

Brevutfärdaren beseglar tillsammans med testamentsexekutorerna.

Avskrifter: [A] på perg. i vidimation – utfärdad vid kapitelsammankomst i Västervik med kyrkoherdarna i Tjust – 1365 29/4 (DS nr 7171), Sv. Riksarkivet; [B] under rubriken ”de bonis ecclesie” i Registrum eccl. Lincopensis membr., hs A 9 (förr A 18), fol. 79 r-v, Sv. Riksarkivet (RPB nr 476).

Regest: E. Nygren, *Registra ecclesie Lincopensis* (1941), s. 223 f.

Om Vinäs och Nils Magnusson se A. Rydström, *Boken om Tjust 3* (1922), s. 66 f.

Om S:t Andreas gille, som endast omtalas här, se S. Kraft, *Linköpings stads historia I* (1946, ny uppl. 1975), s. 162 (resp. s. 223 f.).

Ang. en pantsättning till Nils i Stång se brev 1360 17/8 (nr 6337 ovan). Se även brev till förmån för Eds kyrka 1360 5/9 (nr 6344 ovan).

Jn nomine Domini amen · Cum presentis vite terminus cunctis mortalibus sit incertus · quem secundum Augustinum¹ conditor noster idcirco latere voluit · ^a-vt finem nostrum · et finis nostri exitum · locum · et tempus ignorantes · dum mors jgnoratur, semper proxima esse credatur^{-a} / tanto feruencior vnusquisque sit in operatione · quanto incercior est de vocacione · Hac consideracione ductus ego Nicolaus Magnuson^b de Viænes^c huius vite terminum cunctis mortalibus formidandum · licet debilis corpore · sanus tamen mente · de facultatibus meis per misericordiam Dej michi prestitis consulte cupiens preuenire · testamentum meum condo et conficio in hunc modum · Jn primis lego fratribus minoribus Lincopie · caballum meum cum armis meis · torace scilicet, grvsenær² · krawa³ et galea · cum quibus meam eligo sepulturam · cuilibet fratry sacerdotj ibidem · j · marcham · fratry Henrico, confessorj meo, tapete meum viaticum / ecclesie cathedralj dimidiam partem bonorum meorum in Slykkio^d · claustro monialium Wretis · iij^{or} · thynones annone · claustro Askaby similiter · Karolo Birgerson^e duo cornua magna · meliora que habeo · Nicolao de Stangh^f · j · cornu · ecclesie Edhe · pratrum meum · dictum Krokastadhæ^g · de quo proueniunt duodecim ore · dimidietatem ecclesie · et dimidietatem pro mensa sacerdotis · jtem ecclesiis · ^h-Giæluisrum · Hananes · Yxnesrum · et Vknæ^{-h} · cuilibet ecclesie predictæ · j · marcham · et illarum curatis tantum · jtem conuiuio sanctj Andree vnum attongum terre in Glanaas situatum in parrochia Swanshalsⁱ / jtem domicelle Mæritto^k annulum aureum meliorem quem habeo · jtem Anundo, famulo meo, pro suo longo seruicio^l et fidelj dimidietatem bonorum meorum in Slykkio · et cum hoc annulum meum minimum · et par boum quod est in siluis · jtem famulo meo Skýtto caballum meum lesum in coxa pro suo seruicio et pecunia quam sibi teneor / jtem famulo meo Johanni Karlson^m bona mea in Hundakær cum suis attinenciis / Paulo, famulo meo · j · marcham denariorum · et Laurencio similiter / Olauo Spædhingh · j · vaccam / Katherineⁿ · j · vaccam, domestice Jngridj^o in Aslabý annulum aureum · quem ipsa personaliter michi dedit / jtem domestice Ragnildj^p Lincopie · ij · vaccas / jtem famulo meo ^q-Jussæ Skyttæ^{-q} loricam meam / ecclesie sancti^r Laurencii Lincopie · j · marcham / jtem famulo meo Magno Jwanson^s · j · polidrum rubej coloris et album in capite / jtem famulo meo Mathie Skrædæræ^t · j · polidrum brunetj coloris · Exequutores autem huius mej testamentj eligo et constituo discretos viros, dominum ^u-Vlphonem Haqunson^{-u} · Karolum Birgerson^v, consanguineum meum in Christo predilectum · et ^x-Nicolaum de Stangh^{-x} · quorum eciam sigillis vna cum proprio · presens testamentum meum

peto confirmari · volens quod nullus heredum meorum vnquam istud verbo vel facto impediatur ·
 prout diuinam vlcionem vitare · ac iram Dei voluerint declinare · Datum Lincopie^y · anno
 Domini · M^o · ccc^o · sexagesimo jn vigilia apostolorum Symonis et Jude /

^{a-a} *Subjektväxling från jgnorantes (sc. nos) till mors.* ^b Magnusson B. ^c Wness B. ^d Skykkio (Slykkio i marg.) B. ^e Birgersson B. ^f Stang B. ^g Krokastadhe (Krocastada ecclesie Eed i marg.) B. ^{h-h} Geluisrum, Hananess, Yxnarum et Wkna B. ⁱ Swanahalss B. ^k Mærito B. ^l *Härefter et pecunia quam sibi teneor underprickat B.* ^m Karlsson B. ⁿ Katerine B. ^o Ingridi B. ^p Ragnildi B. ^{q-q} Iussa Skytto B. ^r *Så B, sancte A.* ^s Yuansson B. ^t Skrædara B. ^{u-u} Wlphonem Haquonsson B. ^v Birgersson B. ^{x-x} Nicolaum de Stang B. ^y Lyncopie B.

¹ *Se t.ex. Sermo 39: 1 och Enarratio in Psalmum 38: 19 (Corpus Christianorum Latinorum bd 41 resp. 38). Samma arenga finns i lagmannen Birger Perssons testamente 1326 21/10 (DS nr 2586) samt i utvidgat skick i densammes brev med testamentariska förordningar 1315 14/3 (DS nr 2008).* ² *Se Söderwall: grusenär.* ³ *Se Söderwall (även suppl.): kraghi.*

6361.

1360 oktober 28.

Nils Petersson i Rakered testamenterar på inrådan av sin hustru och i närvaro av många trovärdiga män till Vreta kloster i Linköpings stift, där han väljer gravplats för sig och sin hustru, 2 attungar jord i Kölbäck (i Älvestads socken) och all sin egendom i Bankeberg (i Vikingstads socken) med undantag av det som han givit till Hemming i Solmark (i Vikingstads socken). Till testamentsexekutor utser han skäligen män, herr Uddorm Petersson, sin broder, herr Asgot, kyrkoherde i Vreta, och broder Peter, prior i Alvastra.

Brevutfärdaren beseglar tillsammans med testamentsexekutorerna.

Orig. på perg. (24,2 × 12,0, uppveck 1,6 cm; 13 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 477). – Brevet är skadat, sannolikt av fett, och är bitvis nästan oläsligt. De mest svårlästa partierna, där tveksamhet ibland råder om läsningen, har satts inom rak klammer och kursiverats.

Förtecknat med sigillvapenritningar i Per Olofsson Westius registrant, hs B 22 (förr J 19), pag. 39, Sv. Riksarkivet.

Om Nils Petersson se N. Ahnlund, Jämtlands och Härjedalens historia I (1948), s. 226 ff.; att fogden i Jämtland och Nils Petersson i Rakered var en och samma person bevisas i I. Friedländer, Peringskölds Diplomatarium (1971), s. 307.

Testamentet stadfästas i brev 1415 21/7 (SD fr.o.m 1401, nr 2114), varav framgår att Kölbäck helt och hållet hörde till Älvestads socken under medeltiden.

Omnibus [*presens scriptum*] cernentibus · Nicholaus Pætarsson in Rak[orø] salutem jn [*Domino*]. Nouerint vniuersi quod · ego ex [*matura*] deliberacione et [*consilio coniugis mee, presentibus*] multis fidedignis, religiosis dominabus sanctimonialibus Wretis Lyncopensis dyocesis, apud quas locum sepulture mee et predilecte vxoris mee eligo · hec infrascripta bona confero · scilicet duos attongos in Kolabech cum omnibus eorum adiacenciis, nullis penitus exceptis. Jtem do eisdem quidquid possideo in Banchabergh · cum eorum attinenciis / exceptis · illis que dedj Hemmingho in Soolmarch · transferens in predictas dominas Wretis plenum jus et dominium prefata bona · possidendi, vendendj, commutandj et pro suis [*vsibus, quomodo sibi*] placuerit, disponendj, ablata michi et heredibus meis omni facultate eadem bona repetendi. Jn cuius rei euidenciam sigillum meum / vna cum sigillis virorum discretorum · Odhormi Pætarsson · dilecti fratris mei / domini Asgoti · curati Wretis / et fratris Petri, prioris de Alwastro, quos et exeutores testamenti mei constituo, presentibus est appensum. Datum anno Domini millesimo ccc^o lx^o die apostolorum Symonis et Jude ·